

Angående handläggningstid för ansökningar om tillgodoräknande samt överklagandeärenden vid Uppsala universitet

Bakgrund

Överklagandenämnden för högskolan (nämnden) har överlämnat kopior av två beslut till Högskoleverket. Besluten rör överklaganden av Uppsala universitets beslut om tillgodoräknande.

Högskoleverket har gått igenom handlingarna i nämndens ärenden. Verket har inhämtat yttrande från Uppsala universitetet avseende två av dessa ärenden och därvid bett om en förklaring till universitetets handläggningstider för såväl beslut om tillgodoräknande som överlämnande av överklagandeskrift.

J

Ansökan om tillgodoräknande från J kom in till Uppsala universitet den 15 januari 1999. Uppsala universitet beslutade om tillgodoräknande den 9 mars 2000. Beslutet överklagades och överklagandeskriften kom in enligt notering på handlingen till universitetet den 30 mars 2000. Den 25 maj 2000 överlämnade universitetet handlingarna i ärendet till nämnden.

M

Ansökan om tillgodoräknande från M kom in till Uppsala universitet den 10 november 1997. Uppsala universitet beslutade om tillgodoräknande den 14 juni 2000. Beslutet överklagades och överklagandeskriften kom in enligt notering på handlingen till universitetet den 26 juli 2000. Den 10 oktober 2000 överlämnade universitetet handlingarna i ärendet till nämnden.

Uppsala universitets yttranden

Högskoleverket har inhämtat yttrande från Uppsala universitet i ärendena rörande J:s och M:s ansökningar om tillgodoräknande.

J

Uppsala universitet har i yttrandet uppgett bl.a. följande.

Den aktiva handläggningen av det aktuella ärendet har, såväl när det gäller den ursprungliga framställningen som när det gäller överklagandet, inte tagit mer än någon vecka vardera i anspråk. Handläggningen av den ursprungliga framställningen bestod av att via tillgänglig referenslitteratur, internet och tyska institutionen söka utröna vad de av sökanden ingivna intygen kunde anses motsvara i andel av heltidsstudier under en termin. Många tyska universitet har metoder för studiedokumentation som inte visar detta på ett självklart sätt. Handläggningen av överklagandeärendet innebar sedvanlig omprövning inför expeditionen till

BESLUT

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Sid 2

Överklagandenämnden för högskolan. Förklaringen till de långa handläggningstiderna ligger i den köbildning till följd av ökad ärendemängd, sjukskrivning och personalavgångar som uppstod innan aktiv handläggning kunde ske vid examensenheten under 1998 och vars effekter dröjde kvar under 1999 och förra delen av 2000 trots ansträngningar att rekrytera sakkunnig personal och att arbeta av balansen genom övertid. Vid den prioritering av ärenden som då måste göras har det aktuella ärendet fått vänta. Universitetet har direkt till den sökande beklagat detta i längden oacceptabla förhållande. Situationen när det gäller handläggningstider för tillgodoräknandeärenden har nu påtagligt förbättrats, sedan ny på sakområdet kunnig personal anställts. Handläggningstid för enklare ärenden uppgår nu till högst två veckor, medan ärenden som kräver längre utredning kan handläggas inom den fyramånadersram som anges i Lissabonkonventionen och i Sveriges universitet- och högskoleförbunds rekommendationer.

M

Uppsala universitet har i yttrandet uppgett bl.a. följande.

Vad först gäller den anmärkningsvärt långa handläggningstiden har universitetet redan i ett tidigare yttrande den 17 oktober 2000 beskrivit den i längden oacceptabla köbildning som rådde före maj 2000 till följd av ökad ärendemängd, personalavgångar m.m. För det aktuella ärendet gällde därutöver att det var särskilt komplicerat och föranledde många kontakter under hand med andra sakkunniga eftersom stor diskrepans rådde mellan önskat tillgodoräknande och dokumenterade studiemeriter från berört tyskt universitet. Ärendet befann sig därigenom från och till under handläggning, men det slutliga avgörandet prioriterades inte och kom därför inte till stånd förrän efter personalförstärkningen. Universitetet beslöt då ärendet senare överklagades att genomföra en omprövning inför överlämnandet till nämnden. Omprövningen genomfördes av chefen för examensenheten efter hennes augustisemester kombinerad med ett oplanerat behov av ledighet av personliga skäl. Som ett led i omprövningen tillskrevs berörd institution vid det tyska universitetet den 14 september 2000. Detta bedömdes vara till nytta för utredningen även om det inte kunde ske snabbt och enkelt. Efter att ha avvaktat svar i ett par veckor, överlämnade universitetet ärendet till nämnden den 4 oktober 2000. Några dagar senare inkom svar från den tyska institutionen och detta vidarebefordrades omgående till nämnden.

Tillämpliga bestämmelser

Av 6 kap. 13 § högskoleförordningen (1993:100) framgår bl.a. att student har rätt att tillgodoräkna sig annan utbildning än den som avses i 12 §, om de kunskaper och färdigheter som studenten åberopar är av en sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas.

Enligt 12 kap. 2 § högskoleförordningen (ändrad genom SFS 1998:1272) får till Överklagandenämnden för högskolan överklagas bl.a. en högskolas beslut om tillgodoräknande.

I 7 § förvaltningslagen (FL) anges bl.a. att varje ärende där någon enskild är part skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

Enligt 24 § FL prövar den myndighet som har meddelat det överklagade beslutet om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid. Har skrivelsen kommit in för sent, skall myndigheten avvisa den, om inte vissa undantagsförutsättningar föreligger.

Enligt 25 § FL skall, om skrivelsen inte avvisas enligt 24 §, den myndighet som har meddelat beslutet överlämna skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som skall pröva överklagandet.

I 27 § FL föreskrivs följande. Finner en myndighet att ett beslut, som den har meddelat som första instans, är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, skall myndigheten ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Skyldigheten gäller även om beslutet överklagas, såvida inte klaganden begär att beslutet tills vidare inte skall gälla (inhibition).

Högskoleverkets bedömning

Uppsala universitets handläggning av J:s och M:s ansökningar om tillgodoräknande tog cirka ett år och två månader respektive två år och sju månader.

Universitetet har förklarat de långa handläggningstiderna med ökad ärendemängd, sjukskrivning och personalavgångar. Universitetet har också påpekat att utredningen av ärendet som haft en handläggningstid på två år och sju månader var särskilt komplicerad och tidskrävande. Med tanke på det allmänna skyndsamhetskrav som uppställts i förvaltningslagen (FL) är dock handläggningstiderna för de aktuella ärendena oacceptabla. Uppsala universitet skall därför kritiseras för det inträffade. Mot bakgrund av att universitetet förklarat att handläggningstiderna med hänsyn till vidtagna åtgärder fortsättningsvis kan hållas inom en fyramånadersram, finner Högskoleverket inte anledning att uttala sig ytterligare i denna del.

Vad gäller dröjsmålen med att överlämna överklagandeskrifterna till Överklagandenämnden för högskolan, har Uppsala universitet anfört att handläggningen i J:s fall inneburit "sedvanlig omprövning" inför överlämnandet till nämnden. I M:s fall har universitetet anfört att det som ett led i omprövningen tillskrev det tyska universitetet vid vilket utbildningen bedrivits, eftersom det bedömdes vara till nytta för utredningen även om det inte kunde ske snabbt och enkelt.

BESLUT

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.

Sid 4

Den allmänna regeln i 7 § FL om skyndsam handläggning skall vara vägledande även för frågan inom vilken tidsfrist en förvaltningsmyndighet skall överlämna en överklagandeskrift.

Justitieombudsmannen har uttalat att tiden för överlämnande av ett överklagande i normalfallet inte bör överstiga en vecka när omprövning inte företas (se JO:s ämbetsberättelse 1998/99 s. 443). I det ena fallet (J) har Uppsala universitets granskning av överklagandet, under ca två månader, inte lett till någon ändring av beslutet. I det andra fallet (M) har omprövningen, efter ca två och en halv månads handläggning, lett till att ytterligare två poäng tillgodoräknats. Denna ändring av beslutet gjordes dock utan att begärt svar från det tyska universitetet inkommit.

Högskoleverket anser att handläggningstiderna för att överlämna de båda överklagandena inte kan accepteras och är kritiskt till universitetets agerande. Verket kommer under det närmaste året att särskilt granska hur Uppsala universitet uppfyller sitt åliggande att utan dröjsmål överlämna överklaganden till Överklagandenämnden för högskolan. Granskningen kommer att ske genom stickprovskontroller av de överklaganden som inkommer till nämnden.

Med dessa besked avslutas ärendet.